

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-16/17-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Orlová-Lutyně Školní 862 okres Karviná, příspěvková organizace
Sídlo	Školní 862, 735 14 Orlová - Lutyně
E-mail právnické osoby	zsskolni@volny.cz
IČ	48004201
Identifikátor	600135870
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Hana Rettová
Zřizovatel	Město Orlová
Místa inspekční činnosti	Školní 862, 735 14 Orlová – Lutyně Slezská 850, 735 14 Orlová – Poruba
Termín inspekční činnosti	18. 1. 2017 – 19. 1. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na prevenci rizikového chování u žáků. Inspekční činnost byla provedena podle § 174 odst. 6 na základě podnětu.

Charakteristika

V současné době sdružuje Základní škola Orlová-Lutyně Školní 862 okres Karviná, příspěvková organizace (dále „škola“) součástí základní školy, školní družinu, školní jídelnu

a sedm odloučených pracovišť – výdejen stravy. Výuka ve Slezské 850 probíhá podle školního vzdělávacího programu, který podporuje inkluzivní vzdělávání, protože značný počet žáků pochází ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Škola se nachází v regionu s výrazně zhoršeným sociálním klimatem. Je zde značná nezaměstnanost, sociální situace rodin je často velmi špatná. V souvislosti s touto problematikou narůstá počet různých projevů rizikového chování dětí, často za nezájmu zákonných zástupců či s jejich tichou podporou. Velmi často se objevuje kouření, vandalismus, vulgární vyjadřování, agrese. S používáním drog však zatím škola zásadní problém neměla. Při škole funguje komunitní centrum. Ke dni inspekce školu navštěvovalo 682 žáků, z toho 173 v areálu Slezská 850. Vedle dětí ze spádového obvodu se především do specializovaných tříd s rozšířenou výukou cizích jazyků sjíždějí žáci z celého města a z okolních obcí. Při škole pracuje Nadační fond a SRPŠ - podporují finančně modernizaci výuky a projekty školy. Škola je zařazena do národní sítě Škol podporujících zdraví. Škola také aktivně využívá systém včasné intervence.

V loňském školním roce zřizovatel zorganizoval pro všechny školy v Orlové testování žáků 9. ročníku na přítomnost návykových látek

Hodnocení podmínek vzdělávání

Obě pracoviště školy mají výhodnou polohu a jsou velmi dobře dopravně dostupná. Areál Školní 862 je tvořen hlavní budovou, dvěma přilehlými pavilony, dvěma tělocvičnami, školním hřištěm a školním pozemkem. Pavilonový areál Slezská 850 disponuje rovněž dvěma tělocvičnami a školní jídelnou s prostorami školního komunitního centra a školní družiny. V obou areálech jsou také školní dílny, cvičné kuchyňky a učitelské a žákovské knihovny. Zrekonstruovaná školní hřiště slouží za příznivého počasí i k relaxaci žáků o přestávkách. V době mimo vyučování jsou tato hřiště přístupná veřejnosti. Škola má celkem 35 učeben, z toho třicet tři učebny jsou připojeny k internetu a jsou vybaveny dataprojektory. V areálu Slezská 850 jsou všechny učebny vybaveny interaktivní tabulí a dataprojektory. Obě budovy disponují odbornými učebnami - počítačové učebny odborné učebny pro výuku fyziky - chemie, hudební výchovy, výtvarné výchovy, přírodopisu, pro výuku cizích jazyků a pro výuku předmětů na prvním stupni. Prostorů celé školy je vhodně vyzdobené výtvarnými pracemi, výstupy z realizovaných projektů a výrobky žáků. Učitelům jsou k dispozici kopírovací přístroje, datové projektory, počítače s připojením k internetu, notebooky a další didaktická technika. Škola má i dvě keramické pece, které slouží k výuce pracovní výchovy a jsou využívány také školní družinou a zájmovými kroužky. V objektu Slezská 850 je umístěno devět tříd. Ve škole pracují tři asistenti pedagoga - romští asistenti. Většina odborných učeben je vybavena audiovizuální technikou, interaktivními tabulemi a dalšími pomůckami na požadované úrovni. Součástí školy je také zcela nově zrekonstruované školní hřiště s umělou trávou. Běžecký okruh a doskočiště však potřebují rekonstrukci. Dílny jsou nyní ve zcela nevyhovujících prostorách a potřebují projít celkovou rekonstrukcí. Pro přípravu dívek k domácím pracím vaření a šití je k dispozici odborná učebna v areálu školní družiny. Materiální i další vybavení školy slouží také pro mimoškolní činnosti a aktivity žáků. V prostorách školy pracuje komunitní centrum, které je určeno k mimoškolním aktivitám. Pedagogický sbor tvoří 33 učitelů, tři asistenti pedagoga - romští asistenti a 6 vychovatelek školní družiny, všichni splňují předepsané vzdělání, jedna učitelka má vzhledem k věku výjimku ze vzdělání. Výuka v základní škole probíhá podle školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání, ve školní družině je realizován školní vzdělávací program školní družiny. Školní vzdělávací programy jsou zpracovány promyšleně v návaznosti na reálné podmínky a možnosti školy. Zachovávají požadovanou

strukturu a jsou v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem. O své vzdělávací nabídce informuje zákonné zástupce prostřednictvím internetových stránek školy, v místních médiích, při realizaci školních projektů a při pořádání dnů otevřených dveří. Způsob informování je dostupný všem uchazečům. Jsou vytvořeny rovné podmínky pro přijímání, postupy školy přispívají k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér. Další rozvoj školy vychází ze znalosti prostředí, je srozumitelný, zaměřuje se na rozbor stávající situace průběhu a výsledků vzdělávání jako celku, všímá si naplňování vzdělávacích programů, nastiňuje další perspektivu. Plánování, roční i krátkodobé vychází z reálných podmínek, přihlíží k potřebám žáků. Na strategickém řízení a vlastním hodnocení se podílejí pedagogická rada a další pracovníci školy. Stanovené cíle škola dodržuje, kontroluje a sleduje účinnost přijímaných opatření obsažených ve vlastním hodnocení. Pokud se týká finančního zabezpečení výuky, je dle ředitelky školy dostatečné.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vyučující průběžně v hodinách zdařile uplatňují formativní i sumativní hodnocení, které je pro žáky motivující. Formativní hodnocení je více využíváno na prvním stupni než na druhém. Pevné místo má i hodnocení individuálního pokroku žáka. V průběhu inspekční činnosti byly navštíveny hodiny českého jazyka, občanské výchovy, přírodopisu, vlastivědy, rodinné výchovy a výchovy ke zdraví. Vyučující volili organizační formy a metody práce založené částečně na frontální výuce, v převážné části teoretické výuky byla zařazena samostatná i skupinová práce. Žáci prokazovali dobré komunikační dovednosti, výuka byla vhodně motivována, propojena s životními situacemi, zdařile byly uplatněny mezipředmětové vztahy. Vyučující, většinou slovně, posuzovali výkony žáků, vyhodnocovali provedenou práci. Nezanedbávali ani motivaci pochvalou. Žáci dovedli samostatně vyhledávat informace a následně je využívat při plnění zadaného úkolu. Všechny hospitované vyučovací hodiny probíhaly v příjemné pracovní atmosféře. Aktivitu žáků podporovalo i zařazování poznatků z běžného života se zaměřením na rizikové chování, včetně témat spojených s užíváním návykových látek. Úkoly vyučující volili s ohledem na dosavadní zkušenosti a dovednosti žáků a vedli je k vyhledávání informací z dostupných zdrojů a dávali jim prostor k prezentování vlastního názoru. Zvolené výukové metody a formy cíleně podporovaly rozvoj osobnosti žáků a vzhledem k obsahu učiva byly efektivní. Struktura výukového dne, jako začátek a konec výuky, počet hodin ve vyučovacím dni, délky i rozvržení přestávek a počty žáků ve třídách a ve skupinách respektují znění právních předpisů. V některých vyučovacích hodinách chybělo sebehodnocení či vzájemné hodnocení žáků. Podporu rozvoje klíčových kompetencí a funkčních gramotností škola sleduje a projednává v rámci jednání pedagogické rady, metodických orgánů a při hospitační činnosti. Metody a formy práce byly pestré, ve vyučování byly zařazeny všechny řečové dovednosti. Žáci většinou správně reagovali na problémové otázky, uplatňovali logické myšlení a schopnost odvozování. Přírozeným způsobem byl také upevňován pozitivní vztah žáků k mezilidským vztahům a jejich myšlení v evropských a globálních souvislostech, které je vedou k utváření žebříčku správných životních hodnot.

Hospitační činnost proběhla i ve ŠD, vychovatelky se snaží o smysluplné naplnění volného času žáků po vyučování formou zájmového vzdělávání, spontánních činností, relaxací, hrou, individuální prací i motivačními projekty.

Inspekční tým se také zaměřil na přínos partnerských vztahů pro zvyšování kvality vzdělávání. Mezi důležité partnery patří zřizovatel a školská rada. Spolupráce probíhá

i s Krajským úřadem Moravskoslezského kraje, pedagogicko-psychologickými poradnami, Sarezou Ostrava, Policií ČR, Městskou policií, OSPOD, FC Odra a také s okolními školami a místními zájmovými sdruženími a spolky. Partnerská spolupráce škole mimo jiné napomáhá i při prevenci nežádoucího chování žáků. Škola pořádala celou řadu akcí týkajících se drogové problematiky, např. Drogy – beseda se 6. – 9. ročníky – Policie ČR, Marihuana – beseda v 8. a 9. ročníku – K centrum Orlová, Výjezdní zasedání k drogové problematice v Orlové – Ostravice Sepetná – PČR a OSPOD, Cykloběh za Českou republiku bez drog pro 6. – 8. ročníky, Miniprojekt Legální drogy pro 6. ročníky ve školním roce 2015/2016, Miniprojekt nelegální drogy pro 9. ročníky ve školním roce 2015/2016 a další.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro hodnocení výsledků vzdělávání škola stanovila pravidla a prokazatelně s nimi seznámila žáky i jejich zákonné zástupce. Výsledky vzdělávání žáků škola pravidelně hodnotí a analyzuje především na pedagogických radách, kde přijímá opatření ke zlepšení stavu. Vedení školy sleduje míru úspěšnosti žáků po celou dobu jejich docházky. Primárně preventivní aktivity školy jsou využity účelně a napomáhají minimalizovat rizika spojená s výskytem rizikového chování. Systém prevence rizikového chování obsahuje i spolupráci se zákonnými zástupci, kteří tak dostávají včas dostatek informací, ovšem ne vždy jsou ochotni se školou spolupracovat. Velmi dobrá je spolupráce s dětským parlamentem, který se podílí na organizaci rozmanitých akcí školy. Celkové výsledky byly školou vyhodnoceny, analyzovány a budou sloužit k dalšímu zefektivnění chodu školy

Závěry

Hodnocení vývoje

Od poslední inspekce došlo k dalšímu zlepšení materiálních podmínek.

Silné stránky

Existence komunitního centra, které slouží žákům k mimoškolním aktivitám.

Využívání systému včasné intervence vede ke snižování školní neúspěšnosti a ke snižování výskytu rizikového chování žáků.

Účinná spolupráce všech členů školního preventivního týmu vede ke snižování školní neúspěšnosti a ke snižování výskytu rizikového chování žáků.

Proces vzdělávání ve školní družině je promyšlený, velmi dobře spolupracující vychovatelky využívají pestré metody a formy podporující prevenci rizikového chování žáků.

Slabé stránky

Vandalismus žáků, především z objektu Slezská 850.

Nezájem rodičů o školní práci žáků, především z objektu Slezská 850.

Záškoláctví žáků, často s podporou rodičů, především z objektu Slezská 850.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Pokračovat ve spolupráci se zřizovatelem zejména v realizaci projektů, které vedou k podpoře aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování žáků, především v objektu Slezská 850.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Orlová-Lutyň Školní 862 okres Karviná, příspěvková organizace, úplné znění, vydaná městem Orlová dne 12. 7. 2001 na základě rozhodnutí zastupitelstva města Orlová ze dne 26. 11. 1999 (včetně dodatků)
2. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. 8. 2012
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ze dne 30. 6. 2007 včetně dodatků č. 1 až 5
4. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 9. 2013 (dva dokumenty)
5. Školní řád školní rok 2016/2017 ze dne 18. 10. 2016
6. Vnitřní řád školní družiny ze dne 2. 9. 2013 (dva dokumenty)
7. Koncepce rozvoje školy v letech 2013 – 2018 z července 2013
8. Plán řídicí a kontrolní práce pro školní rok 2016/2017 ze dne 1. 9. 2016
9. Školní matrika ZŠ vedená ve školním roce 2016/2017 k termínu inspekční činnosti (písemná i elektronická forma)
10. Třídní knihy všech tříd ZŠ vedené ve školním roce 2016/2017
11. Rozvrh hodin všech tříd ve školním roce ve školním roce 2016/2017
12. Školní preventivní strategie 2013 – 2018 ze dne 7. 1. 2013
13. Minimální preventivní program šk. rok 2016/2017 ze dne 2. 9. 2016
14. Krizový plán omamné a psychotropní látky Příloha minimálního preventivního programu ze dne 2. 9. 2016
15. Aktivity školy v prevenci sociálně patologických jevů šk. rok 2015/2016 ze dne 20. 6. 2016
16. Záznamy z pedagogických rad školní rok 2016/2017, k termínu inspekce
17. Záznamy z pedagogických rad školní rok 2015/2016
18. Výroční zpráva o činnosti školy školní rok 2015/2016 ze dne 18. 10. 2016
19. Dokumenty prokazující vzdělání výchovných poradců a metodiků prevence k termínu inspekce
20. Plán výchovného poradce školní rok 2016/2017 (pracoviště Slezská 850) nedatováno
21. Dokumentace žáků se speciálně vzdělávacími potřebami (doporučení poradenských zařízení, individuální vzdělávací plány, vyrovnávací plány)
22. Projekty podpory zdraví ve škole 2016 – 2020 ze dne 3. 10. 2016
23. Schůzka se zákonnými zástupci žáků 9. tříd ze dne 9. 2. 2016 (seznámení rodičů s připravovaným testováním podle projektu Lepší je nebrat)
24. Písemný informovaný souhlas rodiče/zákonného zástupce vzor zpracovaný zřizovatelem
25. Základní informace k projektu Lepší je nebrat, zpracované zřizovatelem
26. Zápis z pracovního jednání ředitelů orlovských ZŠ, Městské policie a zástupců města Orlové k drogové problematice – testování orlovských devátáků ze dne 19. 2. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí.

Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Radúz Plchota, školní inspektor

Radúz Plchota v. r.

Mgr. Vladislav Vančura, školní inspektor

Vladislav Vančura v. r.

V Ostravě 17. 2. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Hana Rettová, ředitelka školy

Hana Rettová v. r.

V Ostravě 20. 2. 2017